

[Skriv ut sidan](#)

Detta är en utskrift från Göteborgs-Posten.

Uppdaterad: 2008-12-30 15:17

Evolutionlära och kristen tro kan förenas

I takt med att den bibliska berättelsen fortskrider så utvecklas också dess huvudperson.

Vi vill hellre bejaka Gud som dynamisk skapare och alltings upprätthållare än som

en statisk designer av universum, skriver prästen Sara Blom, teologie doktor Olof Bäckersten och professorn i zoologi Christer Erséus.

Det kommande året är det 150 år sedan Darwin publicerade sina banbrytande upptäckter i boken *On the Origin of Species* (Om arternas uppkomst). Det är också 200 år sedan han föddes.

Darwins upptäckt väckte stor debatt och många existentiella frågor, och så är stundtals fallet fortfarande. Många vill få oss att tro att vi står inför ett val mellan evolutionsteorin och biblisk skapelsestro. Vi vill därför ta tillfället i akt att understryka att ett sådant val ingalunda är nödvändigt, utan att kristen tro och acceptans av evolutionsteorin är förenliga.

Intelligent design

I dag höjs röster mot Darwin under etiketter som kreationism och intelligent design. Med kreationism avses i allmänhet en uppfattning att jorden är yngre än 10 000 år, och att skapelsen ägde rum under sex 24-timmars dygn. Teologiskt baseras denna uppfattning på en påstådd bokstavlig tolkning av Bibelns skapelseberättelse.

Förespråkarna för intelligent design (ID) menar att naturen är för komplex för att ha evoluerat endast genom slump och naturligt urval. I stället måste en intelligens ha designat hela processen.

I båda rörelserna görs anspråk på vetenskaplighet, men mot detta finns välunderbyggda naturvetenskapliga invändningar. Det finns också goda teologiska skäl att ställa sig skeptisk till dessa rörelser.

Arternas uppkomst

Charles Darwin följde som 22-åring med fartyget *Beagle* på en flerårig resa runt jorden. Han studerade djur och växter, och formulerade så småningom en teori om arternas uppkomst, som är baserad på principen om det naturliga urvalet. Principen är enkel: Eftersom inte alla avkommor som föds överlever, kommer de som är bäst på att överleva att få störst chans att reproducera sig. De kommer därmed att föra dessa egenskaper vidare till nästa generation.

Evolutionsteorin beskriver och förklarar den mångfald vi ser i naturen.

Evolutionen är i dag den mest centrala principen i biologin. Dess framgång ligger just i dess förmåga att beskriva naturen och förklara fenomen. Upptäckten av DNA och utvecklandet av genetiken, något som för Darwin var helt okänt, har verifierat hans teori.

Två skapelseberättelser i bibeln

För icke-biologer är evolutionen också en vardagsverklighet, när till exempel bakterier evoluerar till att bli antibiotikaresistenta.

Ur teologisk synvinkel kan man konstatera att Bibeln inleds med två helt olika skapelseberättelser. Båda berättar till exempel i vilken ordning djur och människor skapades, men ordningen är inte densamma. Det går därför inte att ställa Bibelns skapelseberättelse, i singular, i motsats till den moderna naturvetenskapen.

Formulerar en världsbild

Eftersom Bibeln innehåller flera olika skapelseföreställningar, kan man rent av fråga sig om Bibeln verkligen vill ge ett definitivt svar på frågorna kring livets uppkomst. Man kan också notera att Bibelns olika skapelseföreställningar - och det finns fler än de två ovan nämnda - har stora likheter med de idéer vi möter på annat håll i det gamla främre orienten. Bibelns författare har uppenbart utgått från sin tids kunskaper. De människor som i dag vill utgå från vår tids vetenskap, när de reflekterar kring tillvarons mål och mening, ställer sig därför i en sant biblisk tradition.

Bibeltexterna redogör inte bara för hur allting en gång startade. De formulerar också en världsbild som gör, eller i alla fall försöker göra, den mänskliga tillvaron här och nu meningsfull. Det senare är sannolikt det primära syftet. I alla händelser ligger bibeltexternas bestående värde inte i deras naturvetenskapliga insikter, utan just i deras förmåga att stimulera till fortsatt reflektion kring livets grundläggande villkor, och i deras eventuella förmåga att försäkra oss om att livet rinner ur en god källa.

För den som trodde att Bibeln förmedlar tidlösa sanningar kommer det ofta som en överraskning att Bibelns Gud inte är statisk, utan dynamisk. Bibelns Gud är inte för evigt densamme.

I takt med att den bibliska berättelsen fortskrider så utvecklas också dess huvudperson. Vi vill hellre bejaka Gud som dynamisk skapare och alltings upprätthållare än som en statisk designer av universum.

Dold agenda

ID-rörelsen har en inte längre dold agenda att underminera det man menar är ett samhälle byggt på en filosofisk materialism, understödd av den moderna naturvetenskapen.

Ett sådant överordnat mål är vetenskapsfientligt. Vetenskapen bör vara fri och olika teorier föras fram och bedömas av andra forskare. Att vetenskapligt testa idén om en övernaturlig designer låter sig inte göras, naturvetenskapen har inte möjlighet att uttala sig om det icke-materiella.

Som naturvetare och forskare tror vi på vetenskapen som en självkorrigerande, om än inte ofelbar, metod att beskriva och förstå världen. Darwins teorier har till exempel korrigerats och utvecklats, men i stort verifierats.

Vill ta ställning

Vi lever i en verklighet. I den är människan en reflekterande och meningssökande varelse. Hon söker förståelse och sammanhang genom vetenskapen, och hon söker förståelse och sammanhang genom religionen och i Gud. Dessa perspektiv behöver inte utesluta varandra, utan vi ser dem som olika aspekter av människans reflektion över tillvaron.

Under 2009, när Darwin och hans upptäckter jubilerar, vill vi hylla honom genom att ta ställning mot de rörelser som påstår att evolutionsteorin är ett hot mot tro och religion. Vi vill ta ställning för en teologisk hållning som säger att vi möter Skaparen i det rent inomvärldsliga. Vi kan därför låta vetenskapen väcka förundran i oss, och låta fascinationen växa i samklang med vår tro. Grattis Darwin!

Sara Blom

präst i Svenska kyrkan, tekn Dr.

Olof Bäckersten

teologie dr i gamla testamentets exegetik(bibelvetenskap)

Christer Erséus

fil dr, professor i zoologi

[Stäng fönstret](#)